

DON KIHOT

1. **AVTOR:** Miguel de Cervantes Saavedra

NASLOV: Don Kihot

ČAS NASTANKA: Med Cervatesovim bivanjem v ječi, okoli leta 1597.

OBLIKA DELA: (Viteški) Roman

2. **DOGAJALNI PROSTOR IN ČAS:** Roman se dogaja v osrednji Španiji v 16. stoletje.

3. **KNJIŽEVNE OSEBE, NJIHOV ZNAČAJ, DRUŽBENI POLOŽAJ, ŽIVLJ. NAZOR:**

- **DON KIHOT:** Kihot je vaščan, njegovo pravo ime pa je Alonso Kihano. V času norosti se je prelevil v viteza se preimenoval v don Kihota. Bil je premožen človek in nekoč je imel tudi veliko posestvo, a kaj ko ga je večji del prodal za viteške knjige. V vasi so ga imeli radi, še posebej brivec, ki ga je spravil domov in ga tako obvaroval še večjih neumnosti, ki bi jih lahko storil. Kot smo že nekajkrat omenili je bil nor – mlini na veter so bili zanj brdavsci, čreda ovac je bila vojščaki, krčma je bila grad,... Rad je pomagal ljudem: zapornike je »osvobodil«, hotel je pomagati fantu – pastirju, gospe v kočiji je hotel rešiti pred razbojniki. Problem v tej pomoči je bil le v dejstvu, da je on želel pomagati, dostikrat pa je dosegel ravno nasprotno. Skozi celotno delo pa je tudi ljubeč in ves čas izkazuje svojo ljubezen v besedah in dejanjih Dulcineji Toboški.

- **SANČO PANSA:** Sančo je bil kmet, ki je ne ravno po svoji volji postal don Kihotov oproda. A postal mu je zvest in ga ni zapustil, četudi ga je doma čakala žena z otroki. Morda je k temu pripomoglo tudi dejstvo, da mu je don Kihot obljubljal denar in da se je zavedal, da z njegovim »delodajalcem« ni vse v redu. Povrh dobrega srca pa se je izkazal tudi z zvitostjo. Don Kihotu je pokazal prvo kmetico, ki je prišla mimo in mu zatrdil, da je to Dulsineja. To pa seveda tudi ni edina izmed potegavščin, ki jih je ušpičil.

4. **TEMA IN PROBLEM DELA:** Osnovna motivika romana je v najtesnejši zvezi s tematiko popotnega viteštva. Osrednji motiv dela je predstavitev obubožanega, brezdelnega nižjega plemiča, ki so mu viteške knjige zmešale pamet. Ideja romana je v skladu z avtorjevim namenom - je kritika viteških romanov kot nekoristne, nizke literature, namenjene samo zabavi in vzbujanju škodljive fantazije, ki človeku zmeša pamet. Dva tematska sklopa zadevata vprašanje idealizma in vprašanje resnice in videza (resničnosti).

5. **POSEBNOSTI V ZGRADBI, JEZIKU IN NAČINU IZRAŽANJA:** Slog romana je renesančen, saj kaže na človekovo samozavest, svobodno izbiranje poti in ponos. To pa je tudi nekakšen cilj renesanse, saj gre pri njej za ponovno odkritje človeka in sveta. V romanu najdemo pregovore, pesmi, pisma, citate,... Stilno se prepletajo dialog, pisemski, retorični in vzvišeni govor, na drugi strani pa vsakdanji govor.

6. **OSEBNO RAZUMEVANJE IN VREDNOTENJE DELA:** Knjiga se mi je zdela izjemno dolgočasna. Na začetku je še zabavna in se njegovim doživljanjem in nerodnostim še nasmejiš, a nekje na sredini knjige pa sem skoraj umrla od dolgčasa. Po mojem mnenju se je preveč ukvarjal z Dulsinejo in jo preveč poviševal v tako imenovano princeso, saj je bil mnenja, da je prav ona najlepša.

7. **IZBRANI ODLOMEK ALI PRIZOR:** Spopad z mlini na veter. Don Kihot je mline na veter zamenjal z velikani, ki jih je seveda treba ugonobiti. Oproda Sančo Pansa ga je zaman prepričeval, da se moti. Ko je zapičil sulico v krilo prvega mlina, ga je veter tako silovito zavihtel, da je zdrobil sulico na kose, konj in jezdec pa sta odfrčala daleč stran. Don Kihot se je spet skobacal na konja in godrnjal, da je sreča pač opoteča.